

30-11-2021

Vores reference:

Sag nr.

Maritim erhvervs- og vækst-
politik

/ Anders Boe-Hansen

Til Naturvårdsverket

Havplansekretariatet takker for de fremsendte høringssvar i forbindelse med Espoo-høringen vedrørende Danmarks første havplan. Havplansekretariatet sætter pris på samarbejdet mellem de danske og svenske myndigheder og håber at fortsætte og udvikle dette i fremtiden.

De bemærkninger, som er blevet modtaget, indebærer kommentarer til natur, vedvarende energier, sejladskorridorer og en række yderligere emner, som særligt angår Øresundsområdet. Havplansekretariatet har noteret sig de svenske bemærkninger og vil afklare samt behandle disse nedenfor.

Havplansekretariatet har valgt at udarbejde et samlet svar pr. land frem for et svar pr. organisation, da disse tænkeligt kan have glæde af at læse svar og spørgsmål fra de øvrige høringsparter. Havplansekretariatet har i alt modtaget 26 høringssvar fra Sverige. Iblandt høringssvarene går en række spørgsmål igen, hvorfor der løbende vil blive henvist til tidligere besvarelse af disse. Det bemærkes, at det som udgangspunkt er Havplansekretariatet, som besvarer høringssvarene i nærværende svarnotat, såfremt andet ikke er angivet.

Det bemærkes endvidere, at der for nuværende tages forbehold for, at den danske havplan afventer politisk behandling i det danske folketing førend havplanen kan vedtages endeligt.

SØFARTSSTYRELSEN

Caspar Brands Plads 9
4220 Korsør

Tlf. 72 19 60 00

CVR-nr. 29 83 16 10

EAN-nr. 5798000023000

sfs@dma.dk

www.soefartsstyrelsen.dk

ERHVERVSMINISTERIET

Havs- og vattenmyndigheten

Angående bekymring om at danske zoner og arealudlæg begrænser svensk erhvervsfiskeri i Danmarks territorialfarvand:

Havplanen indeholder som udgangspunktet ikke restriktionsområder eller prioriteringsområder for fiskeri. Havplanen begrænser derfor ikke fiskeriet, og der må med havplanen fortsat fiskes i alle områder i overensstemmelse med reglerne i EU's fælles fiskeripolitik. Vedtagelse af områdespecifikke restriktioner for fiskeri, fx i marine beskyttede områder (MPA) eller i havvindmølleparker, følger gældende lovgivning, herunder reglerne i EU's fælles fiskeripolitik og reglerne om Espoo-høringer.

Angående ønske om en større inddragelse fra Danmarks side i forbindelse med forhold vedrørende erhvervsfiskeri:

Som førnævnt planlægges der ikke for fiskeri i den danske havplan. Såfremt danske myndigheder foretager indgribende og grænseoverskridende ændringer i danske fiskeriforhold, så vil svenske myndigheder og parter blive hørt som hidtil.

Ønskes der en nærmere dialog omkring disse forhold, kan der rettes kontakt til Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri på fisk@fvm.dk

Angående ønske om øget harmonisering af Danmark og Sveriges havplan for fremtiden:

Havplansekretariatet hilser anmodningen om øget koordinering på tværs af nationale havplaner velkommen og vil fremover fortsætte med at inddrage myndigheder og berørte parter via både høringsprocesser og den gode bilaterale kontakt, som er opbygget med Havs- och vattenmyndigheten.

Angående bekymring vedrørende udlæg af for store brutto-arealer i havplanen:

Det er en balancegang at få de mange interesser i Danmarks havplan til at gå op i en højere enhed. Der er mange hensyn i planlægning – eksempelvis er der en del arealer, hvor der både er beskyttelsesværdig natur, eftertragtede fiskeriområder og gode områder til havvind. I de indledende faser af fx nye havvindprojekter arbejdes der med arealer, som er ca. 3-4 gange større end de endelige havvindmølleparker. Dette gøres for at sikre mulighed for optimal placering af parkerne i lyset af konkrete miljøvurderinger mv. Når endelig placering og størrelse af en aktivitet kendes, er der mulighed for, at det overskydende areal vil kunne frigives til generel anvendelseszone efterfølgende.

Det er vigtigt at understrege, at havplanen ikke i sig selv giver ret til, at virksomheder eller borgere kan få en tilladelse til den aktivitet, som et område er udlagt til. En tilladelse afhænger af den konkrete sagsbehandling efter sektorlovgivningen. Borgere og virksomheder vil derfor stadig skulle søge tilladelser efter den relevante sektorlovgivning og ad samme veje som hidtil. Det bemærkes endvidere, at der, jf. vandrammedirektivet, ikke må meddeles tilladelse til aktiviteter, der strider mod direktivets mål om at forebygge forringelse af tilstanden samt forhindre opnåelse af god tilstand i de kystvande, der er omfattet af direktivet.

Angående bekymring for ulykker/udslip fra olie-gas-områder samt bemærkninger til, hvorledes miljøvurderingen har påvirket resultatet af planlægningen:

Det fremgår af Espoo-rapporten, at "Større oliespild og udledning af miljøfremmede forurenende stoffer fra olie og gasindvinding, som forekommer ved ulykker som blowouts og brud på rørledninger, kan påvirke vandkvaliteten og indholdet af miljøfremmede forurenende stoffer i fisk og skaldyr i Danmarks nabolande grænsende op til Nordsøen, men at havplanen ikke i sig selv øger risikoen for oliespild".

Miljøvurderingen har påvirket planlægningen ved at identificere potentielle miljøpåvirkninger ved havplanens udlæg og deraf potentielle miljøpåvirkninger ved afledte potentielle fremtidige projekter. Planlægningsprocessen har været en agil proces, hvor vurderinger i miljørapporten i visse tilfælde har medført, at ressortministeriers respektive udpegninger til udviklingsområder er blevet tilpasset af hensyn til naturinteresser. Dette er sket ud fra havplanens overordnede niveau og derved også af hensyn til, hvorvidt der kan meddeles tilladelse til nedstrøms sektorplaner og konkrete projekter. Den eksisterende miljø- og naturlovgivning skal overholdes over alt – og dermed også i udviklingszoner og andre zoner. Såfremt det er relevant skal der således fortsat udføres de nødvendige miljøvurderinger på både strategisk niveau (SMV) og på projektniveau (VVM), herunder evt. habitatvurdering.

Angående bemærkninger til vedvarende energis påvirkning af natur og miljø mv.:

Energistyrelsen bemærker at: udviklingszonerne til vedvarende energi (Ev) og vedvarende energi og energiøer (Ei) afspejler de politiske aftaler i Danmark på klimaområdet om reduktion af drivhusgasudledningen med 70 pct. i 2030 og opnåelse af klimaneutralitet i 2050. Ev- og Ei-zonerne er udpeget på baggrund af screeninger, som Energistyrelsen har foretaget af havarealet, for at finde egnede placeringer til fremtidige havvindmølleparker og energiøer. Derudover omfatter zonerne de aktive projektansøgninger efter åben dør-ordningen og de gennemførte statslige udbud af havvind såvel som eksisterende havvindmølleparker. Energistyrelsen gør opmærksom på, at afvejningen af øvrige arealinteresser, beskyttelseshensyn mv., herunder eventuelle grænseoverskridende miljøpåvirkninger ift. trækfugle og havpattedyr, ikke sker i regi af havplanen men i forbindelse med de konkrete strategiske miljøvurderinger af områderne (SEA) og efterfølgende miljøvurderinger af de konkrete projekter (EIA), herunder evt. habitatvurdering. I forbindelse med disse miljøvurderinger vil der blive afholdt særskilte Espoo-høringer over mulige grænseoverskridende påvirkninger, og der vil blive taget stilling til konkrete nødvendige afværgeforanstaltninger eller kompenserende foranstaltninger.

Espoo-høringen for den strategiske miljøvurdering af energiø-Bornholm igangsættes den 8. november 2021, hvor der vil være mulighed for dialog mellem de svenske og danske myndigheder om mulige grænseoverskridende påvirkninger.

For områderne Ev20 og Ev39 er der på nuværende tidspunkt ikke konkrete planer om etablering af vedvarende energi. Såfremt områderne bliver omfattet af konkrete planer, vil der blive foretaget en strategisk miljøvurdering og en Espoo-høring, hvor der vil være mulighed for dialog mellem de svenske og danske myndigheder om mulige grænseoverskridende miljøpåvirkninger. For områderne Ev 19 og Ev 20 er det Energistyrelsens umiddelbare forventning, at Espoo-høringen over miljøkonsekvensrapporterne vil blive igangsat med udgangen af 2021 eller i begyndelsen af 2022.

Energistyrelsen henviser derfor til, at dialog om miljøpåvirkningerne fra de enkelte områder tages i forbindelse med Espoo-høringerne over de strategiske miljøvurderinger og miljøvurderingerne af de konkrete projekter.

Energistyrelsen står naturligvis til rådighed, hvis der skulle være yderligere spørgsmål.

Angående bekymring for råstofindvindings grænseoverskridende påvirkning:

Miljøministeriet bemærker, at: udlæg af råstofzoner i havplanen ikke er ensbetydende med, at der kan gives tilladelse til råstofindvinding inden for zonerne. Ifm. ansøgning om tilladelse til råstofindvinding skal der gennemføres miljøundersøgelser og miljøvurderinger af det ansøgte område – herunder vurdering af miljøforhold, påvirkning af Natura 2000-områder, risiko for erosion af kysten, rekreative interesser i området og støjpåvirkning på kysten mv. Tilladelse til råstofindvinding meddeles efter en samlet afvejning af hensyn til miljø, natur, erhverv og andre interesser. I de konkrete indvindingstilladelser fastsættes evt. vilkår for den tilladte råstofindvindingsaktivitet til beskyttelse af omgivelserne.

Der er udlagt råstofzoner i nordlige Øresund, hvor der er eksisterende indvindingsområder. Områderne lukkes når den tilladte indvindingsmængde er opbrugt eller indvindingstilladelserne udløber – senest 1. december 2025. Det er ikke muligt at ansøge om nye råstofindvindingstilladelser i nordlige Øresund, jf. råstofbekendtgørelsens § 14, stk. 4.

Statens Geotekniska Institut

Angående ønske om øget sammentænkning og koordinering af Danmarks og Sveriges havplaner for fremtiden:

Havplansekretariatet hilser anmodningen om øget koordinering på tværs af lande og havplaner velkommen. Havplansekretariatet vil for fremtiden fortsætte med at inddrage myndigheder og berørte parter via både høringsprocesser og den gode bilaterale kontakt, som er opbygget med de svenske havplansmyndigheder.

Angående bemærkninger til vedvarende energis påvirkning af natur og miljø:

Der henvises til Energistyrelsens ovenstående svar på Havs- og vattenmyndigheten høringssvar.

Angående påpegning af Helsingør og Helsingborg-forbindelsens placering i forhold til svensk naturzone:

Transportministeriet bemærker, at: ministreret tager det anførte forhold vedrørende de udlagte arealer på henholdsvis den danske og den svenske side til efterretning. Ministeriet bemærker i øvrigt, at hvis det besluttet at gå videre med en fast forbindelse mellem Helsingør og Helsingborg, vil alle gældende regler om beskyttelse af miljø og natur m.v. selvfølgelig blive iagttaget.

Angående bekymringer for råstofindvindings påvirkning af natur og miljø:

Der henvises til Miljøministeriets ovenstående svar på Havs- og vattenmyndighetens høringssvar.

Angående bekymring for klapning:

Miljøministeriet bemærker, at: klapning ikke er omfattet af lov om maritim fysisk planlægning. Klaping er i visse tilfælde nødvendig for både erhvervs- og lystbådehavne, så de kan oprense havnen og dets sejlrender. I den forbindelse vurderes det konkret, om det er natur- og miljømæssigt forsvarligt. Klaping er ikke en del af nugældende havplan, og der vil derfor som hidtil kunne søges om tilladelse til klaping efter de gældende regler herom. Tilladelse til klaping vil kunne søges til et område, som ansøger umiddelbart udpeger som relevant, hvorfor det ikke altid på forhånd vides, hvor der søges om eller gives tilladelse til klaping. Ønsket om mere dialog om eventuelle fremtidige klappladser, og en dialog om reducere af risikoen for kumulativ miljøpåvirkning, er noteret.

FOI Totalförsvarets forskningsinstitut**Angående opmærksomhedspunkt vedrørende synliggørelse af kemiske våben i Østersøen fra 2. verdenskrig i havplanen:**

Der planlægges som udgangspunkt ikke for kemiske våben eller ikke-detoneret sprængstof i havplanen. Havplansekretariatet takker imidlertid for at gøre opmærksom og vil på denne baggrund tage en dialog med den danske forsvarsmyndighed om, hvorvidt dette bør skildres via havplanens servicelag.

Länsstyrelsen Västra Götaland**Angående ønske om synliggørelse af zoner til forsvarsaktiviteter og erhvervsfiskeri i havplanen:**

Jf. havplanlovens §2, stk. 2, omfatter havplanen ikke aktiviteter, der alene tjener forsvarsformål eller den nationale sikkerhed. Forsvarsaktiviteter er derfor undtaget fra havplanen, der således ikke indvirker på udmøntningen af nuværende og fremtidige aftaler om forsvarsområdet, herunder træning og øvelser med nye kapaciteter. Det bemærkes i den forbindelse, at forsvarrets fare- og forbudszoner kan findes under havplanens servicelag og ses i sammenhæng med havplanen.

Havplanen indeholder som udgangspunktet ikke restriktionsområder eller prioriteringsområder for fiskeri. Havplanen begrænser derfor ikke fiskeriet, og der må med havplanen fortsat fiskes frit ud fra de regler, der gælder i dag. Der kan dog fortsat være områdespecifikke restriktioner for fiskeri, fx i beskyttede områder, som følge af anden lovgivning.

Angående ønske om mere unikke og detaljerede zonebeskrivelser ved fx udpegningsgrundlag for arealudlæg:

Bekendtgørelse om Danmarks havplan, der er en digital bekendtgørelse. Bekendtgørelsen består dels af generelle bestemmelser og dels af arealudlæg med tilhørende forskrifter, som er anført på havplanskortet. Havplanen er udarbejdet under hensyntagen til anden eksisterende lovgivning og planlægning for de danske havområder. Havplanen danner således den overordnede geografiske og planlægningsmæssige ramme for anvendelsen af

havområderne og sikrer, at der tages hensyn til de samlede interesser for anvendelsen af et område. Ønskes der en udvidet viden bag eksempelvis udpegningsgrundlag ved arealudlæg så henvises til den pågældende sektormyndighed, som fremgår i den pågældende zones bekendtgørelsestekst.

Angående kritik af miljøvurderingen og manglende vurdering af eventuelle kumulative effekter:

Det fremgår af Espoo-rapporten, at "Større oliespild og udledning af miljøfremmede forurenende stoffer fra olie og gasindvinding, som forekommer ved ulykker som 'blowouts' og brud på rørledninger, kan påvirke vandkvaliteten og indholdet af miljøfremmede forurenende stoffer i fisk og skaldyr i Danmarks nabolande grænsende op til Nordsøen, men at havplanen ikke i sig selv øger risikoen for oliespild". Eventuelle risici og vilkår for konkrete tilladelser vurderes i forbindelse hermed.

I planlægningsprocessen er oprindelige udpegninger til CO₂-lagring tilpasset således, at de ikke overlapper med nye beskyttede havstrategiområder. Der er et vist overlap med Natura 2000-områder. Der kan ikke konkret gives tilladelse til CO₂-lagring, hvis det ikke er foreneligt med beskyttelsen i Natura 2000-områder eller artsbeskyttelsen.

Havplanens udlæg af udviklingszoner til havvind er ikke ensbetydende med, at der kan meddeles tilladelse, såfremt dette ikke er muligt af hensyn til bundforhold eller andre miljøforhold (herunder OPSAR-habitater og Natura 2000-områder). I Danmark overlapper OSPAR og HELCOM områder med Natura 2000-områder. Hensynet til bundforhold og forekomster af marine habitater og fugle (herunder Natura 2000-beskyttelse) indgår i vurderinger af konkrete projekter og udlæg af udviklingszoner og eventuelle påvirkninger af bundforhold vurderes generelt ikke af medføre grænseoverskridende påvirkninger.

Angående bekymringer vedrørende natur- og miljøbeskyttelse – herunder ift Skagerrak, "Poseidon" og "Mareld":

Angående Natura 2000-områder bemærker Miljøministeriet generelt, at: det fremgår af artikel 2, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv 2014/89/EU om rammerne for maritim fysisk planlægning, som havplanen gennemfører, at anvendelsen af direktivet på medlemsstaternes havområder sker uden, at det berører anden EU-lovgivning. De forpligtelser, der følger af eksempelvis EU's direktiver på natur- og miljøområdet, berøres således ikke.

Natura 2000-områder, det vil sige habitat- og fuglebeskyttelsesområder, udpeges og beskyttes efter reglerne i naturdirektiverne, dvs. habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiverne.

Bekendtgørelse om Danmarks havplan angiver de Natura 2000-områder, der er udpeget, eller som er i høring samtidig med udkast til den første havplan, og bliver omfattet af N1 i havplanen, når de er udpeget efter gældende ret. Der skal i konkret sagsbehandling tages hensyn til Natura 2000-områder, der er i høring, uanset om de fremgår af havplanen. Havplanen ændrer således ikke på den eksisterende regulering af Natura 2000-områder.

Udpegning af Natura 2000-områder udelukker ikke erhvervsmæssig eller anden anvendelse af områderne, men forpligter de kompetente myndigheder til at vurdere fremtidige aktiviteter, som kan påvirke områderne, konkret i forhold til de beskyttelseshensyn, der er lagt til grund for udpegningen, og til at træffe passende foranstaltninger i forhold til eksisterende aktiviteter med henblik på at undgå forringelser og forstyrrelser med betydelige konsekvenser for direktivets målsætninger.

Angående havstrategiområdet i Øresund bemærker Miljøministeriet, at beslutningen om udpegning af den nordlige del af Øresund som beskyttet under havstrategidirektivet blev truffet i 2018. Det blev samtidig besluttet, at beskyttelsestiltagene indebærer, at der indføres stop for nye tilladelser til råstofindvinding, og at det gældende forbud for bundsløbende fiskeredskaaber indgår som en del af beskyttelsestiltagene. Udpegning af området, herunder beskyttelsestiltagene, vil i øvrigt indgå i havstrategiens indsatsprogram, som senere sendes i offentlig høring.

Angående bemærkninger til vedvarende energis påvirkning af natur og miljø:

Der henvises til Energistyrelsens ovenstående svar på Havs- og vattenmyndigheten høringssvar.

Lomma Kommun

Angående opmærksomhedspunkt vedrørende vigtigheden af rekreative områder:

Det er en vigtig prioritet for den danske regering, at de danske havområder fortsat kan anvendes til turisme og rekreative aktiviteter. Havplanen understøtter dette ved i bredt omfang at friholde store kystnære havområder fra arealudlæg til nye, større anlæg, som vil kunne påvirke rekreative aktiviteter negativt. Dette er til glæde og gavn for danske borgere og turister, der ønsker at nyde den smukke danske natur og sikres ved en generel anvendelseszone, der omfatter alle de havområder i havplanen, der ikke er udlagt til specifikke formål. Samtidig er det vigtigt at understrege, at alle udlagte områder i havplanen kan anvendes som hidtil, indtil der opføres anlæg eller påbegyndes aktiviteter, der begrænser denne anvendelse. Hermed vil langt størstedelen af havarealet fortsat kunne anvendes, som det gør hidtil, idet der for en række sektorer er udlagt betydeligt større arealer, end der påtænkes anvendt. Dette skyldes bl.a., at der ofte skal gennemføres nærmere undersøgelser, før det kan afgøres, om et område kan anvendes til de formål, de er udlagt til.

Angående kritik af den strategiske miljøvurdering (migrerende flagermus og ålegræs):

Miljørapporten for Havplanen indeholder både vurdering af migrerende fugle og påvirkning af ålegræs. Af Espoo-rapporten over grænseoverskridende virkninger på miljøet fremgår ligeledes, at "Udbygning af havvind kan medføre blokering af trækruter for flagermus samt medføre kollision med havmøllevinger". Potentielle påvirkninger af ålegræs er i modsætning

til migrerende flagermus ikke vurderet at kunne have grænseoverskridende karakter.

Angående bekymring for havplanens påvirkning af friluftslivet på havet samt ønske om konsekvensanalyse:

Det er vigtigt, at det danske havareal kan anvendes til turisme og rekreative formål. Rekreative aktiviteter vil ligesom i dag kunne foregå på hele havarealet, medmindre der er faste anlæg eller lignende, der begrænser anvendelsen. Hensynet til turismen og rekreative formål varetages ved, at de kystnære arealer i vid udstrækning er friholdt for arealudlæg til større fysiske anlæg. Det vurderes at være den bedste og administrativt nemmeste løsning for borgere og frivillige organisationer.

Angående bemærkninger til vedvarende energis påvirkning af natur og miljø:

Der henvises til Energistyrelsens ovenstående svar på Havs- og vattenmyndigheten høringsvar.

Angående bekymringer for råstofvindings påvirkning af natur og miljø:

Der henvises til Miljøministeriets ovenstående svar på Havs- og vattenmyndighetens høringsvar.

Länsstyrelsen Skåne

Angående ønske om angivelse af, hvilke afvejninger og prioriteter der er foretaget i tilfælde, hvor der er klare modstridende interesser inden for samme zone:

Der er i havplanen udlagt betydelige områder, der kan anvendes til flere formål. Det er vurderet, at der i disse områder er mulighed for, at flere interesser kan tilgodeses - enten samtidig eller tidsmæssigt forskudt. Der tages fx hensyn til, om de enkelte aktiviteter foregår over havet, på havoverfladen, i vandsøjlen, på havbunden og/eller i undergrunden. Det vil afhænge af en konkret vurdering, om det er muligt at anvende et område til de forskellige formål. Det bemærkes, at COWI i den strategiske miljøvurdering har vurderet om aktiviteter på planniveau kan sameksistere. I de tilfælde, hvor miljøvurderingen har vist, at de ikke kan sameksistere, er havplanen blevet rettet til. Ønskes der en udvidet begrundelse for udpegningsgrundlag ved arealudlæg så henvises til den pågældende sektormyndighed, som fremgår i den pågældende zones bekendtgørelsestekst.

Angående ønske om mere unikke og detaljerede zonebeskrivelser ved fx udpegningsgrundlag for arealudlæg:

Bekendtgørelse om Danmarks havplan, der er en digital bekendtgørelse. Bekendtgørelsen består dels af generelle bestemmelser og dels af arealudlæg med tilhørende forskrifter, som er anført på havplanskortet. Havplanen

er udarbejdet under hensyntagen til anden eksisterende lovgivning og planlægning for de danske havområder. Havplanen danner således den overordnede geografiske og planlægningsmæssige ramme for anvendelsen af havområderne og sikrer, at der tages hensyn til de samlede interesser for anvendelsen af et område. Ønskes der en udvidet viden bag eksempelvis udpegningsgrundlag ved arealudlæg så henvises til den pågældende sektormyndighed, som fremgår i den pågældende zones bekendtgørelsestekst.

Angående bekymring for Lynetteholms indvirkning på tilstrømningen til Østersøen samt kritik af miljøvurderingen – herunder ift. Krigers Flak:

Havplanen planlægger ikke for Lynetteholmen og evt. indvirkninger på tilstrømning til Østersøen opstår således ikke i medfør af planens udlæg. Lydpåvirkning af pattedyr afhænger af konkrete projekters placering, herunder bundforhold, samt konstruktionsmetoder. Potentielle påvirkninger af havpattedyr fra undervandsstøj kan således først vurderes i forbindelse med den konkrete projekt, og der kan i denne forbindelse stilles vilkår til sikring af beskyttelsen af marsvin og andre beskyttede arter.

Miljøvurderingen afspejler havplanens overordnede niveau og belyser derfor potentielle miljøvirkninger som følge af sektorudvikling inden for de respektive udviklingszoner. Miljøvurderingen er dog udarbejdet under hensyntagen til planens detaljeringsniveau og kan således ikke vurdere på konkrete påvirkninger som på planens detaljeringsniveau endnu er uvisse. Espoo-rapporten indeholder udelukkende vurderinger af potentielt grænseoverskridende indvirkninger på miljøet.

Miljøvurderingen af havplanen er den første indledende vurdering af udviklingszonens "bæreevne" for den respektive aktivitet, herunder vedvarende energi. Der er for havvindmølleparken, Krigers Flak, blevet udarbejdet en miljøkonsekvensvurdering i forbindelse med tilladelse til det konkrete projekt. Danske myndigheder vil dog i fremtiden kunne meddele tilladelser (forundersøgelser) til andre havmølleprojekter i udviklingszonen for VE i Østersøen, og det vil i forbindelse hermed skulle vurderes om projektet kan medføre væsentlige indvirkninger på miljøet, herunder bevaringsværdier.

Angående ønske om at arealudlægge større projekter som fx Lynetteholmen samt bekymring for den tilstødende naturbeskyttelseszone:

Transportministeriet bemærker, at: ministreret er opmærksom på, at Lynetteholm, som Folketinget vedtog en anlægslov for den 4. juni 2021, ikke fremgår af havplanen.

Udvælgelsen af landindvindingsprojekter til havplanen har herudover taget udgangspunkt i, hvorvidt et projekt er under planlægning, men endnu ikke er igangsat f.eks. ved foretagelse af miljøvurdering og etablering af anlægslov. Der planlægges således ikke for Lynetteholmen i havplanen, da der er en igangværende planproces for projektet. Desuden karakteriseres

Lynetteholmen som havneudvidelse, som havplanen ikke udlægger områder til.

Transportministeriet tager i øvrigt det anførte vedrørende Lynetteholms påvirkning af tilstrømningen til Østersøen og muligheden for kompensationsafgravninger i Øresund til efterretning. Ministeriet bemærker i den forbindelse, at der fortsat foregår samråd mellem de danske og svenske myndigheder vedrørende Lynetteholm som led i Espoo-høringen for projektet.

Angående bemærkninger til vedvarende energis påvirkning af natur, miljø og erhvervsfiskeri:

Der henvises til Energistyrelsens ovenstående svar på Havs- och vattenmyndigheten høringssvar.

Angående undren over udpegningen af olie/gas-områder set i lyset af Nordsøaftalen:

Energistyrelsen bemærker, at: udviklingszonen til efterforskning og indvinding af olie og gas (Eo) viderefører udpegningen af det eksisterende olie- og gasområde i Nordsøen vest for 6° 15' østlig længde, som det er besluttet med en bred politisk aftale om fremtiden for olie- og gasindvinding i Nordsøen af 3. december 2020. Eo-udviklingszonen giver mulighed for, at der kan meddeles tilladelser til efterforskning og indvinding af olie og gas på baggrund af naboblokansøgninger og minirunder på ikke tilladelsesbelagte områder.

Angående bekymringer for råstofindvindings påvirkning af natur og miljø:

Der henvises til Miljøministeriets ovenstående svar på Havs- och vattenmyndighetens høringssvar.

Angående bekymringer vedrørende natur- og miljøbeskyttelse:

Der henvises til Miljøministeriets ovenstående svar på Länsstyrelsen Västra Götalands høringssvar.

Sveriges geologiska undersökning (SGU)

Angående bemærkninger vedrørende geologiens betydning og eventuelle geologiske udfordringer:

Hvorvidt fysisk forstyrrelse af havbund og geologi i de respektive områder har betydning for undervandsstøjniveauet, vil afhænge af den konkrete udformning og placering af det konkrete projekt. I hvilket omfang den senere sektorplanlægning for projekter eller det konkrete projekt kan give anledning til støjpåvirkninger vil behandles på disse trin i beslutningsforløbet.

Danmarks havplan er ikke vurderet at kunne medføre grænseoverskridende indvirkninger på undergrunden, hvorfor dette ikke er behandlet i Espoo-rapporten.

Sveriges Fiskares PO (SFPO)

Angående ønske om definerede fiskeområder i havplanen samt ønske om hensynstagen til sameksistens mellem erhvervsfiskeriet og havvindmølleparker:

Havplanen indeholder som udgangspunktet ikke restriktionsområder eller prioriteringsområder for fiskeri. Havplanen begrænser derfor ikke fiskeriet, og der må med havplanen fortsat fiskes frit ud fra de sektorregler, der gælder i dag. Der kan dog fortsat være områdespecifikke restriktioner for fiskeri, fx i beskyttede områder, som følge af anden lovgivning.

De arealer der er udpeget til vedvarende energi stammer fra de arealreservationer, der er foretaget af Klima-, energi- og forsyningsministeren. Når et areal screenes til vindudlæg, så udarbejdes der ofte først en fin-screening, hvor man inddrager forskellige arealinteresser, og så sættes den i en udbudsproces, hvor der skal laves en strategisk miljøvurdering. I den strategiske miljøvurdering skal det bl.a. undersøges, hvordan havvindmølleparken kan påvirke materielle goder, heriblandt fiskeriet. Påvirkning på fiskeriet bliver også belyst efter udbuddet. Dette gøres ved en konkret miljøvurdering for projektet. Efterfølgende er der mulighed for at indgå aftaler med opstillerne ift. f.eks. compensation.

Vattenmyndigheten Södra Östersjön

Angående ønske om afklaring af konsekvenser for implementering, opfølgning og overholdelse af vandrammedirektivet herunder relationen til havstrategidirektivet:

Havplanen udlægger områder i kystnære dele af havområdet til anvendelse for aktiviteter, som udleder næringsstoffer til vandmiljøet (f.eks. havbrug), som kan påvirke vandkvaliteten i vandområderne. Råderummet for næringsstofudledning fra de enkelte aktiviteter vurderes i forbindelse med de enkelte tilladelser, idet der ikke kan meddeles tilladelse til aktiviteter, der kan påvirke tilstands klassifikationen i vandområderne. Havplanen forhindrer eller bidrager ikke direkte til vandrammedirektivets målsætninger om opnåelse af god økologisk tilstand i kystnære vandområderne. Dog sættes der med udstedelsen af havplanen rammer for, i hvilke områder der kan meddeles tilladelse og dermed begrænses visse anvendelser og aktiviteter, der er underlagt vandrammedirektivets målsætninger, til udlagte udviklingszoner

Det bemærkes, at der, jf. vandrammedirektivet ikke må meddeles tilladelse til aktiviteter, der strider mod direktivets mål om at forebygge forringelse af tilstanden samt forhindre opnåelse af god tilstand i de kystvande, der er omfattet af direktivet

Havplanen bidrager hverken direkte positivt eller negativt til opnåelsen eller genoprettelsen af den gode miljøtilstand, idet havplanens ikke medfører

selvstændig beskyttelse af områderne. Det kan dog ikke udelukkes, at visse aktiviteter, som tillades i udlagte udviklingszoner, kan indebære en overskridelse af miljømålene i havstrategien. Dette skal vurderes nærmere ifm. vurderings- og tilladelsesprocessen for den konkrete aktivitet efter sektorlovgivningen.

Angående bekymringer vedrørende økosystemtilgangen samt, hvorledes havplanen bidrager til god miljøstatus:

Danmark er, efter EU's direktiv om rammerne for maritim fysisk planlægning, forpligtet til at fremme en bæredygtig udvikling og vækst i den maritime sektor under anvendelse af en økosystembaseret tilgang og til at fremme sameksistensen af forskellige relevante aktiviteter og anvendelser. Havplanen skal derudover bidrage til bevarelse, beskyttelse og forbedring af miljøet.

Økosystembaseret tilgang skal her forstås som forvaltning af de menneskelige aktiviteter, der sikrer, at det samlede pres fra sådanne aktiviteter holdes inden for niveauer, der er foreneligt med opnåelsen af en god miljøtilstand, og at de marine økosystemers evne til at håndtere menneskeskabte forandringer ikke bringes i fare, samtidig med at en bæredygtig udnyttelse af havets goder og ydelser muliggøres.

Der henvises til miljøvurderingen af havplanen for en beskrivelse af de relevante miljømål og redegørelse for, hvordan havplanen forholder sig til disse mål og andre miljøhensyn. Miljøvurderingen peger endvidere på, hvor planlagte aktiviteter ville kunne overskride forventede grænser eller tærskelværdier fastsat i henhold til anden lovgivning.

Danmark er gennem EU's havstrategidirektiv forpligtet til at opnå og opretholde god miljøtilstand i de danske havområder i 2020. Rammerne herfor er udarbejdelse af havstrategier med miljømål, overvågningsprogrammer og indsatsprogrammer. Offentlige myndigheder er ved udøvelsen af deres opgaver i henhold til lovgivningen forpligtet af havstrategiens miljømål og indsatser. Offentlige myndigheder er således forpligtede til at overholde havstrategiens miljømål ved udøvelse af deres beføjelser inden for rammerne af den gældende lovgivning. Det er forudsat i lov om maritim fysisk planlægning, at havplanen er udarbejdet under hensyntagen til Danmarks Havstrategi, der ligeledes udformes efter en økosystembaseret tilgang. Havplanen angiver udpegede havstrategiområder og områder, der foreslås udpeget som havstrategiområder. Endvidere belyser miljøvurderingen forholdet til relevante miljømål i havstrategien. I udkastet til Danmarks første havplan er der angivet nye naturbeskyttelsesområder, der øger den eksisterende udstrækning af beskyttede områder fra 19 pct. til 30 pct. af det samlede havareal. Havplansarbejdet er således koordineret med Miljøministeriets arbejde med nye havstrategiområder.

Det bemærkes endvidere, at et servicelag, der angiver de kystvandområder, som er omfattet af vandrammedirektivet, vil blive integreret i den digitale havplan. Miljøministeriet bemærker i den anledning, at ifølge vandramme-

direktivet er medlemsstaterne forpligtet til at sikre, at grundvand og overfladevand, herunder kystvande, ikke forringes, og at kystvandene som udgangspunkt opnår god økologisk og god kemisk tilstand. Hovedparten af de danske kystvande er endnu ikke i god økologisk tilstand på grund af for store tilførsler af kvælstof. Det kan således ikke udelukkes, at nogle aktiviteter på havet, der er planlagt for i havplanen, efter en konkret vurdering kan være uforenelige med forpligtelserne efter lovgivningen om vandplanlægning. Ressortmyndigheden må i givet fald ikke give tilladelse til den ansøgte aktivitet.

Angående bekymringer vedrørende natur- og miljøbeskyttelse:

Der henvises til Miljøministeriets ovenstående svar på Länsstyrelsen Västra Götalands høringssvar.

Länsstyrelsen Hallands Län

Angående ønske om synliggørelse af zoner til forsvarsaktiviteter og erhvervsfiskeri i havplanen:

Jf. havplanloven §2 stk. 2 omfatter havplanen ikke aktiviteter, der alene tjener forsvarsformål eller den nationale sikkerhed. Forsvarsaktiviteter er derfor undtaget fra havplanen, der således ikke indvirker på udmøntningen af nuværende og fremtidige aftaler om forsvarsområdet, herunder træning og øvelser med nye kapaciteter. Det bemærkes i den forbindelse, at forsvarsfare- og forbudszoner kan findes under havplanens servicelag og ses i sammenhæng med havplanen.

Havplanen indeholder som udgangspunktet ikke restriktionsområder eller prioriteringsområder for fiskeri. Havplanen begrænser derfor ikke fiskeriet, og der må med havplanen fortsat fiskes frit ud fra de regler, der gælder i dag. Der kan dog fortsat være områdespecifikke restriktioner for fiskeri, fx i beskyttede områder, som følge af anden lovgivning.

Angående efterlysning af mere konkret konsekvensanalyse samt kritik af miljørapportens overordnede niveau - herunder at Länsstyrelsen ikke har mulighed for at bedømme planens konsekvenser:

Miljøvurderingen er udarbejdet på baggrund af havplanens aggregerede niveau og Espoo-rapporten indeholder udelukkende vurderinger af havplanens grænseoverskridende virkninger på miljøet. Havplanen er rammesættende for den fremtidige udvikling, men ændrer ikke på, at den senere sektorplanlægning skal miljøvurderes af myndigheder i forbindelse med meddelelse af tilladelser til konkrete projekter skal overholde både regler om vurdering af virkninger på miljøet samt øvrig lovgivning til beskyttelse af miljøet m.v.

Angående bekymring for havbrugs placering i forhold til N2000-områder:

Miljøministeriet bemærker, at: der i havplanen alene er udlagt områder til eksisterende havbrug og verserende ansøgninger om etablering af havbrug

på tidspunktet for indmeldelse til havplanen. At der er udlagt områder til havbrug i havplanen betyder ikke, at havbrug uden videre kan opnå tilladelse/godkendelse i disse områder. Dette forudsætter, at havbrugsdriften er i overensstemmelse med de gældende regler i sektorlovgivningen.

De konkrete sager om tilladelse/godkendelse til fiskeopdræt i havbrug behandles af Miljøstyrelsen. Miljøstyrelsen tager i den konkrete behandling af de enkelte sager i nødvendigt omfang stilling til konsekvenser for miljø og natur og hermed foreneligheden med gældende ret.

Angående bemærkninger til vindmøllers højde samt ønske om fælles kumulativ vurdering af visuelle effekter:

Der henvises til Energistyrelsens ovenstående svar på Havs- og vattenmyndigheten høringssvar.

Angående bekymringer for råstofindvindings påvirkning af natur og miljø:

Der henvises til Miljøministeriets ovenstående svar på Havs- og vattenmyndighetens høringssvar.

Swedish Pelagic Federation

Angående ønske om synliggørelse af zoner til erhvervsfiskeri i havplanen:

Havplanen indeholder som udgangspunktet ikke restriktionsområder eller prioriteringsområder for fiskeri. Havplanen begrænser derfor ikke fiskeriet, og der må med havplanen fortsat fiskes frit ud fra de regler, der gælder i dag. Der kan dog fortsat være områdespecifikke restriktioner for fiskeri, fx i beskyttede områder, som følge af anden lovgivning.

Angående bekymring om, hvorvidt store arealudlæg (fx til vedvarende energi) begrænser erhvervsfiskeriet:

De arealer, der er udpeget til eksempelvis vedvarende energi, stammer fra de arealreservationer, der er foretaget af Klima-, energi- og forsyningsministeren. Når et areal screenes til vindudlæg, så laves der ofte først en fin-screening, hvor man inddrager forskellige arealinteresser, og så sættes den i en udbudsproces, hvor der skal laves en strategisk miljøvurdering. I den strategiske miljøvurdering skal man bl.a. undersøge hvordan havvindmølleparken kan påvirke materielle goder, heriblandt fiskeriet. Påvirkning på fiskeriet bliver også belyst efter udbuddet, ved en konkret miljøvurdering for projektet. Efterfølgende er der mulighed for at indgå aftaler med opstillerne ift. f.eks. kompensation.

Angående bekymring for manglende mulighed for sameksistens mellem pelagisk erhvervsfiskeri og havmølleparker:

Der henvises til Energistyrelsens ovenstående svar på Havs- og vattenmyndigheten høringssvar.

Helsingborg, Kommunstyrelsen

Angående opmærksomhedspunkt vedrørende vigtigheden af rekreative områder:

Det er en vigtig prioritet for regeringen, at de danske havområder fortsat kan anvendes til turisme og rekreative aktiviteter. Havplanen understøtter dette ved i bredt omfang at friholde store kystnære havområder fra arealudlæg til nye, større anlæg, som vil kunne påvirke rekreative aktiviteter negativt. Dette er til glæde og gavn for danske borgere og turister, der ønsker at nyde den smukke danske natur og sikres ved en generel anvendelseszone, der omfatter alle de havområder i havplanen, der ikke er udlagt til specifikke formål. Samtidig er det vigtigt at understrege, at alle udlagte områder i havplanen kan anvendes som i dag, indtil der opføres anlæg eller påbegyndes aktiviteter, der begrænser denne anvendelse. Hermed vil langt størstedelen af havarealet fortsat kunne anvendes, som det gør i dag, idet der for en række sektorer er udlagt betydeligt større arealer, end der påtænkes anvendt. Dette skyldes bl.a., at der ofte skal gennemføres nærmere undersøgelser, før det kan afgøres, om et område kan anvendes til de formål, de er udlagt til.

Bemærkningen angående hensyntagen til rekreative aktiviteter og turisme vil blive medtaget i den fortsatte havplanlægning, og rekreative aktiviteter og turisme forventes at få gradvis større fokus i planlægningen af fremtidige havplaner.

Angående beskyttet natur i havplanen:

Miljøministeriet bemærker, at: områder, som i medfør af naturlovgivningen er udpeget som henholdsvis havstrategiområder, Natura 2000-områder (habitatområder og fuglebeskyttelsesområder), Ramsarområder, natur- og vildtreservater eller områder, som er fredede, er angivet i havplanen som natur- og miljøbeskyttelsesområder. Det fremgår af havplansdirektivet og lovbemærkningerne til havplanen, at anvendelsen af direktivet på medlemsstaternes havområder sker uden, at det berører anden EU-lovgivning. De forpligtelser, der følger af eksempelvis EU's direktiver på natur- og miljøområdet, berøres således ikke. Den eksisterende miljø- og naturlovgivning skal overholdes over alt – og dermed også i udviklingszoner og andre zoner.

Angående bemærkninger til vedvarende energis påvirkning af natur og miljø:

Der henvises til Energistyrelsens ovenstående svar på Havs- og vattenmyndigheten høringsvar.

Angående bekymringer for råstofindvindings påvirkning af natur og miljø:

Der henvises til Miljøministeriets ovenstående svar på Havs- og vattenmyndighetens høringsvar.

Landskrona Stad

Angående opmærksomhedspunkt vedrørende ny forbindelse mellem Sverige og Danmark (Europasporet):

Transportministeriet bemærker, at: det er afgørende for, om der i havplanen er udlagt arealer til transportinfrastrukturprojekter, er, om projektet er igangsat, f.eks. vedtaget en anlægslov, igangsat forundersøgelser, afsat penge til en forundersøgelse eller anden politisk beslutning om projektet. På baggrund heraf er der ikke på nuværende tidspunkt udlagt arealer til Europasporet. Hvis der senere viser sig behov for at arealudlægge til Europasporet i havplanen, vil det kunne ske ved et havplantillæg.

Malmö Stad

Angående bemærkning om trawlforbuddets betydningen i Øresund og ønsket om at lade sådanne forbud indgå i havplanen:

Havplanen indeholder som udgangspunktet ikke restriktionsområder eller prioriteringsområder for fiskeri. Havplanen begrænser derfor ikke fiskeriet, og der må med havplanen fortsat fiskes frit ud fra de regler, der gælder i dag. Der kan dog fortsat være områdespecifikke restriktioner for fiskeri, fx i beskyttede områder, som følge af anden lovgivning.

Angående bemærkninger til vedvarende energis påvirkning af natur og miljø:

Der henvises til Energistyrelsens ovenstående svar på Havs- og vattenmyndigheten høringsvar.

Angående bemærkninger om CO₂-lagring

Energistyrelsen noterer sig, at: potentialet for CO₂-lagring er et spørgsmål, som rejses i forbindelse med den svenske havplanlægning, og som også skal tages i betragtning i den danske havplan. Energistyrelsen takker for at gøre opmærksom på dette og tager bemærkningen til efterretning.

Angående bekymringer for råstofindvindings påvirkning af natur og miljø:

Der henvises til Miljøministeriets ovenstående svar på Havs- og vattenmyndighetens høringsvar.

Angående ønske om at arealudlægge større projekter som fx Lynetteholmen:

Transportministeriet bemærker, at: Lynetteholmen, som Folketinget vedtog en anlægslov for den 4. juni 2021, ikke fremgår af havplanen. Når havplanen er trådt i kraft, vil der være mulighed for at arealudlægge til projektet i havplanen ved et havplantillæg.

Transportministeriet bemærker endvidere, at det afgørende for, om der i havplanen er udlagt arealer til transportprojekter, er, om projektet er igangsat, f.eks. vedtaget en anlægslov, igangsat forundersøgelser, afsat penge til en forundersøgelse eller anden politisk beslutning om projektet. På baggrund heraf er der ikke på nuværende tidspunkt udlagt arealer til Øresundsmetroen. Hvis der senere viser sig behov for at arealudlægge til Øresundsmetroen i havplanen, vil det kunne ske ved et havplantillæg.

Föreningen Svensk Sjöfart (FSS)

Angående bekymring for store installationer på havarealet, samt ønske om hensynstagen til IALA's retningslinjer vedrørende vindmølleparker og sejladskorridorer – af hensyn til miljø- og klimapåvirkning: *Søfartsstyrelsen bemærker, at:* den som udgangspunkt er enige i synspunkterne. I Danmark følges internationalt udviklede processer fra bl.a. IALA og PIANC for sikring af skibstrafikken ved udpegning af nye områder for havvindmølleparker. I udgangspunktet forsøges danske havvindmølleparker placeret, så de er til mindst mulige gene for de større skibstrafikstrømme og skibsrutesystemer, som går over grænsen. Ved de konkrete havvindmølleparkprojekter stilles krav til, at der på forhånd udarbejdes sejladsrisikoanalyser efter anerkendte metoder som fx IMO Formal Safety Assessment (FSA)

Laholms kommun

Angående bekymring for overudnyttelse af marine ressourcer, samt ønske om afklaring af, hvorledes havområder uden for Danmarks grænser påvirkes, og om vandrammedirektiv kan efterleves:

Vandrammedirektivet indeholder et forbud mod at meddele tilladelser, der forringer vandområdets økologiske og kemiske tilstand eller forhindrer opnåelsen af fastsatte miljømål. Dette ændrer havplanen ikke på.

Forud for havplanens udstedelse, har myndigheder som udgangspunkt kunne meddele tilladelser til alle aktiviteter i alle havområder, forudsat, at dette var muligt efter anden lovgivning. Ved havplanens udstedelse kan de aktiviteter, som havplanen udlægger udviklingszoner for kun tillades inden for de respektive områder. Miljøvurderingen har i planprocessen medført tilretninger af udlæg til udviklingszoner til råstofindvinding i områder, som ikke opfyldte målsætninger til den økologiske og kemiske tilstand. Da planen ikke planlægger for fiskeri er fiskeri udelukkende belyst i forbindelse med miljøstatus men ikke yderligere vurderet i miljørapporten eller Espoo-rapporten.

Riksantikvarieämbetet

Angående ønske om at den kumulative, visuelle effekt af svenske og danske vindmøller bør afspejles i miljøvurderingen:

Visuelle effekter indgår i Espoo-rapport. Kumulative effekter vil afhænge af placering og opstillingsmønstre og vil således ikke ændre vurderingen af visuelle effekter i Espoo-rapporten. Visuelle effekter er behandlet i miljørapporten for Danmarks Havplan og har identificeret en mulig påvirkning af visuelle forhold i kystnære havområder udlagt til vedvarende energi.

SMHI**Angående ønske om en samlet kumulativ vurdering af udvidelse af off-shore installationer (infrastruktur, kommunikation, energi mv.):**

De kumulative effekter af en samlet udbygning af sektorspecifikke installationer er vurderet af hensyn til havplanens detaljeringsniveau og indhold. Forud for havplanens udstedelse, har myndigheder som udgangspunkt kunne meddele tilladelser til alle aktiviteter i alle havområder, forudsat, at dette var muligt efter anden lovgivning. Ved havplanens udstedelse kan de aktiviteter, som havplanen udlægger udviklingszoner for fremtiden kun tillades inden for de respektive områder. Havplanen indeholder ikke specifikke rammer for, hvilke installationer, anlæg og aktiviteter der meddeles tilladelse til eller hvor inden for de respektive zoner.

Naturvårdsverket**Angående bekymring for beskyttelse af vigtige raste- og overvintringsområder for fugle og at områder med lavbundarealer og kystnære havområder udlægges til VE:**

Områderne og eventuelle overlap med habitat- og IBA-områder er vurderet i miljørapporten for Danmarks havplan. I Espoo-rapporten over grænseoverskridende virkninger på miljø fremgår, at "Udbygning af havvind kan medføre blokering af internationalt vigtige trækfugle samt medføre kollision med havmøllevinger. Fortrængning af fugle i internationalt vigtige raste- og overvintringsområder kan ligeledes påvirke fugle i andre lande. Havplanens udviklingszoner til vedvarende energi og energiøer kan ikke udelukkes at kunne medføre en væsentlig påvirkning af overvintrende og rastende hav- og kystfugle samt af trækfugle." samt at "Udbygning af havvind kan medføre blokering af trækruter for flagermus samt medføre kollision med havmøllevinger."

Angående bemærkninger til vedvarende energis påvirkning af natur og miljø:

Der henvises til Energistyrelsens ovenstående svar på Havs- og vattenmyndigheten høringsvar.

Transportstyrelsen**Angående bekymring om søtransportruter - der forbinder Sverige og Danmark i Skagerrak og Kattegat - som overlapper områder tiltænkt etablering af havvindkraft:**

Søfartsstyrelsen bemærker, at: denne som udgangspunkt er enige i synspunkterne. I udgangspunktet forsøges danske havvindmølleparker placeret, så de generelt set er til mindst mulige gene for skibstrafikken herunder også for de omtalte skibstrafikstrømme i Skagerrak og Kattegat. Ved de konkrete anlægsprojekter i de i den danske Havplan viste udviklingsområder for vedvarende energi, vil der blive stillet krav til, at der på forhånd udarbejdes sejladsrisikoanalyser herunder, at der så vidt muligt tages hensyn til de eksisterende trafikstrømme.

Höganäs Kommune

Angående bemærkning om forskel i betegnelse "N" i dansk og svensk havplan:

Havplansekretariatet har noteret sig forskellen mellem dansk og svensk benævnelse af naturzoner i deres respektive havplaner og takker for at gøre opmærksom på denne forskel. Det bemærkes i denne forbindelse, at det via servicelagene er muligt finde de forskellige naturtyper, som til sammen udgør den danske naturzone (N).

Angående bekymring for at N38 overlappes af R57 og S27 til gene for naturen:

Søfartsstyrelsen bemærker, at: kommunens synspunkter hovedsageligt er relateret til sandindvinding i Øresund. Sejladskorridor S24 er en reservering i forhold til den eksisterende passageskibstrafik i Øresund. Det forhold, at sejladskorridoren overlapper med naturområde N38 kan ikke ændres, da skibe har ret til fri passage i Øresund.

Havplansekretariatet supplerer i denne forbindelse, at: der ved udarbejdelsen af havplanen er foretaget en vurdering af, om flere forskellige former for anlæg eller aktiviteter vil kunne foregå i samme område eller eventuelt tidsmæssigt forskudt.

Et konkret eksempel på sameksistens mellem ikke fysiske anlæg og sejladskorridorer er: råstofindvinding og sejlad, da råstofindvinding umiddelbart godt kan foregå i et område udlagt til sejladskorridorer, idet råstofindvinding foregår fra mobile fartøjer. *Miljøministeriet bemærker desuden,* at der i det konkrete tilfælde ved R57 er tale om et af de førømtalte områder i nordlige Øresund, som lukkes, når den tilladte indvindingsmængde er opbrugt eller indvindingstilladelserne udløber – senest 1. december 2025.

I langt de fleste tilfælde vil det dog afhænge af en konkret vurdering, om det er muligt at anvende et område til de forskellige formål. Dette betyder, at selvom et område er udlagt til flere formål i havplanen, kan det ved en efterfølgende konkret vurdering i forbindelse med meddelelse af konkrete tilladelser vise sig, at der alligevel i praksis ikke er mulighed for, at området anvendes til et eller flere af de pågældende formål.

Angående bekymringer for råstofindvinding:

Der henvises til Miljøministeriets ovenstående svar på Havs- og vattenmyndighedens høringssvar.

Angående bekymringer vedrørende natur- og miljøbeskyttelse:

Der henvises til Miljøministeriets ovenstående svar på Länsstyrelsen Västra Götalands høringssvar.

Sjöfartverket

Angående ønske om fremtidige vurderinger af de kumulative effekter for tilgængelighed og sikkerhed for skibsfarten:

Søfartsstyrelsen noterer sig Sjöfartverkets positive tilkendegivelser, og er enige i betragtningerne omkring den fri sejlads og sejladssikkerheden. Samtidig opfordrer Søfartsstyrelsen til, at samarbejdet med optimering og sejladssikkerheden fortsat styrkes mellem de to søfartsadministrationer.

Havplansekretariatet håber, at ovenstående svar og oplysninger har adresseret de fremsendte høringssvar. Eventuelle bemærkninger til Havplansekretariatets besvarelse skal være fremsendt den relevante Espoo-myndighed senest 14 dage efter modtagelse af nærværende besvarelse.

Vi ser frem til at fortsætte samarbejdet vedrørende vores nationale MSP-processer i fremtiden.

Venlig hilsen

Havplansekretariatet